

ת"פ 46354/02/13 - מדינת ישראל נגד אליהו חי נח

בית משפט השלום בירושלים

19 מרץ 2015

ת"פ 46354-02-13 מדינת ישראל נ' נח

בפני
בעניין: כב' השופטת דנה כהן-לקח
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אליהו חי נח

הנאשם

גזר-דין

רקע והשתלשלות העניינים בהליך

1. ביום 11.9.2013 הורשע הנאשם בהתאם להודאתו, בעבירה של שימוש בלתי זהיר בחומר נפיץ לפי סעיף 338(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), אשר יוחסה לו בכתב-האישום בהליך שבכותרת - ת"פ 46354-02-13 (להלן: התיק העיקרי). בהתאם לעובדות כתב-האישום **בתיק העיקרי**, ביום 9.3.2011 ברחוב שאול המלך בירושלים, החזיק הנאשם במכוניתו כמות גדולה של נפצים בכוונה למכרם. במעשיו האמורים עשה הנאשם מעשה בחומר נפיץ ולא נקט באמצעי זהירות מפני סכנה מסתברת הכרוכה בחומר שבהחזקתו.

2. במועד הדיון הנ"ל צירף הנאשם את ת"פ 27513-07-13 (להלן: התיק המצורף הראשון). בהתאם לעובדות כתב-האישום המתוקן **בתיק המצורף הראשון**, ביום 21.3.2013, בסביבות השעה 00:20, בסמוך למחסום בשכונת גילה בירושלים, החזיק הנאשם ברכבו סם מסוג חשיש במשקל 0.1019 גרם נטו, וזאת בלא היתר או רישיון כדין. הנאשם הודה בעובדות האמורות במסגרת התיק המצורף הראשון, ובגין כך הורשע בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים).

3. בדיון שהתקיים לפניי ביום 8.10.2013 צירף הנאשם שני תיקים נוספים - ת"פ 44170-02-13 (להלן: התיק המצורף השני) וכן פ"ל 6400-09-12 (להלן: התיק המצורף השלישי).

בהתאם לעובדות כתב-האישום **בתיק המצורף השני**, ביום 16.2.2012 בסמוך לשעה 20:40, ברחוב שלמה בן יוסף בירושלים, החזיק הנאשם ברכבו, בעת שהיה ביחד עם אחר, 3.06 גרם נטו חשיש לצריכה עצמית, וזאת ללא היתר או רישיון כדין. הנאשם הודה בעובדות האמורות במסגרת התיק המצורף השני, ובגין כך הורשע בעבירה נוספת של החזקת סמים לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים.

בהתאם לעובדות כתב-האישום בתיק המצורף השלישי, ביום 31.5.2012 נפסל הנאשם מלנהוג לתקופה של 3 חודשים על-ידי משרד הרישוי בירושלים. באותו מועד, הפקיד הנאשם את רישיון הנהיגה שלו. ביום 16.7.2012, בסמוך לשעה 08:45, נהג הנאשם ברכב לכיוון הכניסה הדרומית ביישוב אפרת אשר בשטח שיפוט ירושלים, וזאת כאשר הפסילה בתוקף וביועין. באותן נסיבות, נהג הנאשם ברכב בלא שהייתה על שימוש פוליסת ביטוח בת תוקף וללא רישיון נהיגה תקף (שכן תוקף רישיון הנהיגה של הנאשם פג בדצמבר 2010). הנאשם הודה בעובדות האמורות במסגרת התיק המצורף השלישי, ובגין כך הורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף לפי סעיף 10 לפקודת התעבורה; וכן שימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

4. לבקשת הסגור, הוריתי על הפניית הנאשם לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינו. שירות המבחן התבקש להתייחס בתסקירו הן לתיק העיקרי והן לשלושת התיקים המצורפים כמפורט לעיל.

תסקירי שירות המבחן

5. מונחים לפניי שלושה תסקירים שהוגשו לעיוני בעניינו של הנאשם:

התסקיר הראשון הינו מיום 18.5.2014. מהתסקיר עולה כי הנאשם כבן 30, נשוי ואב לשלושה ילדים בגילאים 2-6, מתגורר עם משפחתו בשכונת מגורים ארעית המסופחת ליישוב אפרת. נסיבות חייו של הנאשם אינן פשוטות והן מפורטות בהרחבה בתסקיר שירות המבחן. אמנע מלפרט את הדברים כאן מחמת צנעת הפרט. בקצרה ייאמר כי הנאשם חווה קשיים וטראומות במסגרת משפחת מוצאו בה שני ההורים היו מכורים לסמים, האב נהג באליומות קשה כלפי בני-ביתו ואף ביצע מספר ניסיונות אובדניים לעיני ילדיו. ילדותו של הנאשם בתנאי דחק ועזובה הותירה בו משקעים נפשיים ורגשיים, והשפיעה על התפתחותו והתנהלותו התקינה. עקב הקשיים האמורים, הנאשם שולב במסגרות חוץ-ביתיות מגיל צעיר. בהיותו כבן 16, על רקע קשיים לימודיים והתנהגותיים, עזב את לימודיו, עבר להתגורר בבית סבתו בירושלים ועבד לפרנסתו בבית-דפוס מקומי. בגיל 18 גויס הנאשם לצה"ל. לאחר שלא אושרה בקשתו להכיר בו כחייל בודד, ערק מן השירות הצבאי ועבד לפרנסתו. בהמשך, נדון הנאשם למאסר בכלא צבאי ולאחר מכן שוחרר מהצבא על רקע אי התאמה. לאחר שחרורו של הנאשם מצה"ל עבד באופן קבוע במכולת מקומית, ובהמשך עבד כטבח במשך 6 שנים באותה מסעדה. במהלך עבודתו הכיר את אשתו והשניים נישאו. בשנתיים האחרונות עובד הנאשם כעצמאי בתחום הבנייה והשיפוצים.

מהתסקיר עולה כי לחובת הנאשם רישום קודם של אי-הרשעה בגין עבירת מרמה בגינה נדון לשל"צ. בנוסף, לחובת הנאשם הרשעה קודמת בעבירות של איומים, היזק לרכוש ושימוש בסמים, בגין נדון למאסר על-תנאי ושל"צ.

אשר לעבירות נשוא התיק העיקרי והתיקים המצורפים - הנאשם נטל אחריות לביצוע העבירה נשוא התיק העיקרי, שעניינה שימוש בלתי זהיר בחומר נפיץ, ואף הביע חרטה על ביצועה. לצד זאת, הנאשם טען כי לא היה בכוונתו למכור את הנפצים, אלא הוא קנה אותם לקראת חג הפורים. אשר לעבירות נשוא התיקים המצורפים הראשון והשני - הנאשם נטל אחריות מלאה על שתי העבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית. מדבריו עלה כי הוא מודע לבעיית

השימוש בסמים ומעוניין לטפל בה. לאחרונה, אף החל תהליך של טיפול שיקומי במסגרת "המכון הירושלמי לטיפול בהתמכרויות ובתחלואה כפולה" (להלן: המכון הירושלמי לטיפול בהתמכרויות). בנוסף, הנאשם נטל אחריות מלאה לביצוע עבירות התעבורה נשוא התיק המצורף השלישי. לדבריו, פעל מתוך לחץ וחוסר אונים כאשר היה עליו לארגן אירוע אזכרה לאביו. הנאשם הביע חרטה על מעשיו וכן רצון לנהל אורח חיים תקין ויציב.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם גדל במציאות חיים מורכבת, תוך פגיעות וחסכים פיזיים ונפשיים, ואלה הותירו בו משקעים אותם הוא נושא עד היום. על רקע זה, התרשם שירות המבחן כי במצבים בהם הנאשם חש לחץ, פגיעה, תסכול וחוסר אונים, הוא עלול לפעול באופן פזיז ואימפולסיבי, כפי שאירע בעת ביצוע העבירות הנדונות. בנוסף, התרשם שירות המבחן מקיומה של חשיפה לדפוסי התנהגות שיש בהם אלימות ועבריינות, תוך שימוש לרעה בחומרים ממכרים (צוין כי בדיקה שמסר הנאשם בשירות המבחן נמצאה עם שרידי סם מסוג חשיש). כל אלה מהווים להערכת שירות המבחן גורמי סיכון להישנות עבירות בעתיד. לצד האמור, שירות המבחן התרשם כי לאורך השנים הנאשם מגלה כוחות ונחישות להתמודדות, חרף המשברים והקשיים אליהם נחשף מגיל צעיר. כך, בין היתר, הנאשם הקים משפחה, וההתרשמות היא כי הוא פועל מתוך אחריות ומחויבות למשפחתו. הנאשם הביע מוטיבציה לניהול אורח חיים יציב, תוך נכונות לטיפול ולשיקום. במשך השנים הנאשם עומד בקשר עם עובדת סוציאלית מטעם המחלקה לשירותים חברתיים באפרת, ואף החל בטיפול במכון הירושלמי לטיפול בהתמכרויות כאמור לעיל. נראה כי על-אף המשקעים אותם נושא הנאשם, הוא מצליח ליצור קשר חיובי עם גורמי הטיפול ומגלה נכונות ומחויבות לתהליך טיפולי מעמיק. בנוסף, כאמור, הנאשם נטל אחריות למעשיו והביע חרטה. כל אלה מהווים להערכת שירות המבחן גורמי סיכון למניעת הישנות עבריינות בעתיד.

במישור ההמלצה - שירות המבחן התרשם כי לצד רצונו של הנאשם לנהל אורח חיים תקין וחיובי, הוא מתקשה להתמודד עם הקשיים והמשברים בחייו ולנהל אורח חיים שומר חוק ללא שימוש בסמים. בהתחשב בכך שהנאשם החל בהליך טיפולי; בשים לב למוטיבציה שמגלה הנאשם לשינוי אורחות חייו; וכן נוכח העובדה כי הינו אב ומפרנס במשפחתו - המליץ שירות המבחן לדחות את הדיון בעניינו בארבעה חודשים במהלכם ימשיך הנאשם בקשר הטיפולי במכון הירושלמי לטיפול בהתמכרויות, ימסור בדיקות לאיתור שרידי סם, וכן תיבחן התקדמותו ואפשרות שילובו במסגרות טיפול נוספות.

6. נוכח האמור בתסקיר, ולבקשת הסנגור, הוריתי על דחיית הדיון בעניינו של הנאשם. שירות המבחן התבקש להגיש תסקיר משלים. יצוין כי המאשימה לא התנגדה לדחיית הדיון, אולם ציינה כי עמדתה העונשית בתיק זה הינה למאסר בפועל.

7. **התסקיר המשלים** הוגש לעיוני ביום 29.10.2014. מהתסקיר המשלים עולה כי במהלך תקופת הדחייה, הנאשם המשיך להגיע באופן יציב לפגישות הטיפוליות השבועיות במסגרת המכון הירושלמי להתמכרויות. המטפל של הנאשם התרשם ממגמה חיובית של שיתוף פעולה ומסירת בדיקות קבועות לאיתור שרידי סם, אשר נמצאו נקיות. עוד נמסר כי הנאשם מועמד להשתלב בקבוצה טיפולית-ייעודית במסגרת שירות המבחן העתידה להיפתח בקרוב. בנוסף, צוין כי אשתו של הנאשם אינה עובדת כיום וכי הנאשם משמש מפרנס יחיד במשפחתו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מגייס כוחות לשינוי ולשיקום אורחות חייו, תוך הבעת אחריות למשפחתו ולפרנסתה. הנאשם אף הביע רצון להשתלב

בתכנית לשיקום וסיוע בתחום התעסוקתי-כלכלי המתקיימת בשירות המבחן. על רקע כל אלה, המליץ שירות המבחן על ענישה אשר תיקח בחשבון את ההליך השיקומי בו החל הנאשם. בהתאם לכך, המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה, במהלכו ימשיך הנאשם בקשר הטיפול במסגרת המכון הירושלמי לטיפול בהתמכרויות וכן ישולב בתכנית ייעודית לסיוע ולשיקום כלכלי ותעסוקתי במסגרת שירות המבחן. כמו-כן, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם מאסר מותנה וכן צו של"צ בהיקף מורחב בן 300 שעות. זאת, בשים לב לכך שהנאשם הינו מפרנס יחיד במשפחתו.

8. על-מנת להוסיף ולבחון את התקדמות הנאשם בתהליך הטיפול בו החל, התבקש שירות המבחן להגיש תסקיר משלים נוסף.

התסקיר המשלים הנוסף הוגש לעיוני ביום 2.3.2015. מהתסקיר עולה כי הנאשם המשיך בשיתוף פעולה עם שירות המבחן ועם המכון הירושלמי לטיפול בהתמכרויות ובתחלואה כפולה. הדבר בא לידי ביטוי, בין היתר, בהגעה סדירה לפגישות הטיפוליות, במסירת בדיקות באופן קבוע לאיתור שרידי סם אשר נמצאו נקיות, ובהבעת מחויבות לתהליך השיקומי-טיפולי. מדיווח שהתקבל מהעובד-הסוציאלי המטפל בנאשם עלה כי הנאשם מגיע אליו מדי שבוע ועושה עבודה אישית משמעותית. לאחרונה, החל הנאשם לעבוד כטבח ברשת מזון מקומית מדי יום, בשעות הערב והלילה המאוחרות והוא נזקק לרישיון נהיגה כחלק מעבודתו ולצורך התניידות למקום העבודה שכן מדובר בשעות ללא תחבורה ציבורית.

בהתחשב בהשקעה ובמחויבות שמביע הנאשם לתהליך הטיפול, בהתחשב בהיותן של הבדיקות נקיות מסמים, נוכח השתלבותו של הנאשם לאחרונה בתחום התעסוקתי, נוכח קבלת האחריות למעשים, נוכח העובדה שלא נפתחו תיקים נוספים בעניינו של הנאשם, ובהתחשב בהתרשמות כי הנאשם פועל באחריות למשפחתו ולפרנסתה - חזר שירות המבחן על המלצתו לענישה תומכת שיקום כמפורט בתסקיר הקודם (צו מבחן לשנה, וכן צו של"צ בהיקף של 300 שעות). בנוסף, המליץ שירות המבחן על מאסר על-תנאי ועל פסילה על-תנאי כענישה הרתעתית-מניעתית.

טעוני הצדדים לעונש

9. המאשימה עמדה בטיעוניה על הערכים שנפגעו בגין מכלול העבירות אשר בביצוען הורשע הנאשם. אשר למתחמי הענישה ההולמת - נטען כי מתחם העונש ההולם בגין העבירה של שימוש בלתי זהיר בחומר נפיץ, נע ממאסר מותנה ועד מאסר קצר בפועל, בתוספת קנס ששיעורו נע מ- 1,000 ₪ ועד 4,000 ₪. לעניין העבירה של החזקת סם לצריכה עצמית, נטען כי מתחם העונש ההולם נע משל"צ ועד עבודות שירות. בכל הנוגע לעבירות התעבורה, נטען כי מתחם הענישה ההולמת נע מעבודות שירות ועד מאסר קצר בפועל. אשר לגזירת העונש המתאים - המאשימה עמדה על מכלול הנסיבות לקולא ולחומרה בעניינו של הנאשם, ועתרה להטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל ממש, מאסר על-תנאי בגין כל עבירה בה הורשע וכן קנס בסך אלפי ש"ח.

10. מנגד, בא-כוח הנאשם טען כי מתחמי הענישה ההולמת אשר הוצגו על-ידי המאשימה אינם תואמים לרמת הענישה הנוהגת בעבירות הנדונות. הסנגור עמד על מכלול הנסיבות לקולא, ועתר לאמץ את ההמלצה העונשית של שירות המבחן. יצוין כי הסנגור אף הביע הסכמה להטלת עונש של פסילת רישיון הנהיגה של מרשו (עם זאת, הסכמה זו

ניתנה טרם הגשת התסקיר האחרון שדיווח על כך שהנאשם מצא עבודה בשעות הלילה ואינו יכול להסתייע בתחבורה ציבורית).

יוער, כי באי-כוח שני הצדדים תמכו טענותיהם באסמכתאות מן הפסיקה.

11. הנאשם בדבריו לפני פירט את נסיבות חייו המורכבות, אשר הובילו לאורח חיים התמכרותי ולביצוע העבירות הנדונות. הנאשם ציין כי לראשונה בחייו פנה מיוזמתו להליך טיפולי והוא משקיע בו את מאמציו. ובלשונו של הנאשם: "אני מרגיש שזה קשה, זה מציף לי דברים ואני בכל זאת ממשיך עם זה...ברור שאני מבין שזה מזיק הסמים, ואני אבא לילדים ולכן מיוזמתי פניתי לטיפול ואני עושה כל מאמץ שם". הנאשם ביקש לסייע לו להמשיך ולצעוד בדרך השיקום, ועתר להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל, לרבות בדרך של עבודות שירות, שכן הדבר יקשה עליו לפרנס את אשתו וילדיו.

ריבוי עבירות

12. הנאשם שלפני צירף לתיק העיקרי שלושה תיקים נוספים. בנסיבות העניין, אני סבורה כי כל תיק מהווה אירוע נפרד בגינו יש לקבוע מתחם ענישה הולמת נפרד, כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין.

ודוק, במסגרת התיק המצורף השלישי, הורשע הנאשם בשלוש עבירות תעבורה שונות. נוכח טיבן של שלוש עבירות התעבורה והקשר ההדוק ביניהן מבחינה כרונולוגית ומבחינה מהותית, אני סבורה כי יש להשקיף עליהן כאירוע אחד, ולקבוע מתחם עונש הולם אחד בעניין. מסקנה זו מתבקשת הן לפי "המבחן הצורני-עובדתי" והן לפי "מבחן הקשר ההדוק" כפי שפורטו בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014).

אציין כבר כעת כי נוכח שיקולי שיקומו של הנאשם כפי שיובהרו להלן, אראה לגזור על הנאשם עונש כולל בגין כל האירועים כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין.

מתחמי העונש ההולם

13. על-פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחמי הענישה ההולמת בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

14. בכל הנוגע לתיק העיקרי - במסגרת תיק זה הורשע הנאשם בעבירה של שימוש בלתי זהיר בחומר נפיץ לפי סעיף 338(א)(3) לחוק העונשין. **הערכים החברתיים המוגנים** בבסיס העבירה האמורה עניינם בהגנה על הציבור מפני נזקי גוף ורכוש שעלולים להיגרם עקב שימוש בלתי זהיר באש או בחומר נפיץ. בחינת **נסיבות ביצוע העבירה** מלמדת כי הנאשם החזיק ברכבו כמות גדולה של נפצים בכוונה למכרם. ברי כי אילו הנפצים היו מגיעים לידיים

לא אחראיות, עלול היה הדבר להקים סיכון לשלום הציבור וביטחונו. למרבה המזל, הסיכון האמור לא התממש במקרה דנן. **בחינת הענישה הנוהגת** מעלה כי בתי-המשפט נוהגים להטיל בגין העבירה הנדונה עונשים הנעים מצו מבחן ו/או של"צ ועד עונשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות - הכל בשים לב לנסיבות המעשה ולנסיבותיו של העושה (ראו והשוו: ת"פ (מחוזי י-ם) 53784-12-13 מדינת ישראל נ' סוויסה (23.9.2014); ת"פ (מחוזי ת"א) 5686-02-11 מדינת ישראל נ' פנחס (25.1.2012); ת"פ (שלום פ"ת) 6253-07-09 מדינת ישראל נ' קלבנסקי (9.3.2010); ת"פ (שלום פ"ת) 3387-08 מדינת ישראל נ' רחמילוב (22.6.2010)). בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בשים לב לפגיעה בערכים המוגנים; בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה במקרה דנן; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם לעבירה של שימוש בלתי זהיר בחומר נפיץ נשוא התיק העיקרי** נע מענישה מוחשית משמעותית (אשר עשויה, בין היתר, לכלול רכיב של קנס כספי) ועד מספר בודד של חודשי מאסר בפועל.

15. בכל הנוגע לתיקים המצורפים הראשון והשני - בשני התיקים האמורים הורשע הנאשם בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית. **הערכים החברתיים המוגנים** המונחים בבסיס עבירה זו, תכליתם להגן על הפרט ועל הציבור מפני הפגיעה המתלווה לשימוש בסמים מסוכנים. בחינת **נסיבות ביצוע העבירות** מלמדת כי בשתי הזדמנויות שונות, החזיק הנאשם ברכב סם מסוג חשיש לצריכתו העצמית, במשקל של 0.1019 גרם נטו בתיק המצורף הראשון, ובמשקל של 3.06 גרם נטו בתיק המצורף השני. מדובר בסוג סם הנחשב מן הסמים ה"קלים", ואף כמות הסם אינה גדולה. יחד עם זאת, כבר נפסק כי סם זה הינו מזיק וכי יש לאכוף את האיסור שקבע המחוקק על החזקתו ועל השימוש בו ללא היתר או רישיון כדין. בחינת **הענישה הנוהגת** מעלה כי בגין העבירה האמורה נוהגים בתי-המשפט להטיל עונשים הנעים מצו מבחן או מאסר מותנה ועד מאסר בפועל למשך מספר בודד של חודשים (ראו למשל: רע"פ 6138/09 פרדזב נ' מדינת ישראל (2.8.2009); ת"פ (שלום ת"א) 27905-11-13 מדינת ישראל נ' ראובני (17.11.2014); ת"פ (שלום רמלה) 26626-10-12 מדינת ישראל נ' חגאג (7.10.2014); ת"פ (שלום עכו) 4864-05-11 מדינת ישראל נ' גבריס (18.1.2012); ת"פ (שלום עכו) 53325-11-10 מדינת ישראל נ' יאסין (6.12.2011)). בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בשים לב לפגיעה בערכים המוגנים; בהתחשב בנסיבות ביצוע כל אחת מן העבירות במקרה דנן; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם לכל אחת מהעבירות של החזקת סם מסוג חשיש לצריכה עצמית (נשוא התיקים המצורפים הראשון והשני)** נע מהטלת ענישה שצופה פני-עתיד ועד מאסר קצר בפועל.

16. בכל הנוגע לתיק המצורף השלישי - במסגרת תיק זה הורשע הנאשם בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, וכן שימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף. **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו בגין העבירות האמורות, עניינם בהגנה על שלטון החוק ועל ביטחונם ושלמות גופם של המשתמשים בדרך. **מנסיבות ביצוע העבירות** במקרה דנן עולה כי הנאשם נהג ברכב בעת שתוקף רישיון הנהיגה שלו פג ובעת שהוא פסול מלנהוג, כחודש וחצי בלבד לאחר שהפקיד את רישיון הנהיגה שלו במשרד הרישוי. בנוסף, לרכב לא הייתה פוליסת ביטוח בתוקף. התנהלות זו של הנאשם מלמדת על זלזול בחוק, תוך סיכון פוטנציאלי של המשתמשים בדרך. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מלמדת כי בתי-המשפט נוהגים להטיל על מי שהורשע בעבירות תעבורה מן הסוג בו עסקין, עונשים הנעים מעונש שאינו כולל רכיב של מאסר בפועל; דרך עונש מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; וכלה בעונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג וברית. זאת, לצד ענישה נלווית הכוללת גם פסילה בפועל ו/או על-תנאי של רישיון הנהיגה (ראו והשוו: רע"פ 7982/13 שגן נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (6.1.2014); רע"פ 6115/06 מדינת ישראל נ' אבו לבן (8.5.2007); רע"פ 4049/05 גבארה נ' מדינת ישראל (28.4.2005); פל"א (תעבורה י-ם) 2135-11-13 מדינת

ישראל נ' סוויטי (7.7.2014); ת"פ (שלום ים) 42086-12-12 מדינת ישראל נ' חדאד (5.1.2014); ת"פ (שלום פ"ת) 4164-01-13 מדינת ישראל נ' נאזל (14.7.2013)). בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בשים לב לפגיעה בערכים המוגנים; בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם בגין עבירות התעבורה נשוא התיק המצורף השלישי** נע מהטלת ענישה מוחשית, אשר אינה כוללת רכיב של מאסר בפועל, ועד 12 חודשי מאסר בפועל. זאת, לצד הטלת עונשי פסילה בפועל ו/או על-תנאי של רישיון הנהיגה.

גזירת עונשו של הנאשם - סטייה לקולא ממתחמי הענישה ההולמת משיקולי שיקום

17. כאמור, המאשימה עתרה להשית על הנאשם עונש כולל של 6 חודשי מאסר בפועל ממש, מאסר על-תנאי וכן קנס בסך אלפי שקלים. מנגד, הסנגור עתר לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בהטלת צו מבחן למשך שנה, צו של"צ בהיקף של 300 שעות ועונשים מותנים.

אומר מיד כי נוכח הצטרפותו יחדיו של כלל העבירות בהן הורשע הנאשם הרי שברגיל, היה מקום להשית על הנאשם עונש כולל של מאסר בפועל, ולו לריצוי בדרך של עבודות שירות. אף-על-פי-כן, במקרה הנדון ניתן להצביע על מגוון שיקולים לקולא, אשר במשקלם המצטבר מטים את הכף לטובת חריגה מעיקרון ההלימה ומתן משקל משמעותי לשיקולי שיקום אינדיבידואליים, כפי שיפורט להלן.

18. הנאשם הודה במעשים שיוחסו לו בכתבי-האישום נשוא התיקי העיקרי והתיקים המצורפים, לקח אחריות והביע חרטה כנה על ביצוע העבירות בשלבים מוקדמים של ההליך הפלילי. בתקופה שחלפה מאז התרחשות האירועים נשוא כתבי-האישום האמורים, הנאשם לא הורשע בעבירה נוספת. אמת, עברו הפלילי של הנאשם שלפניי אינו נקי ולחובתו שתי הרשעות קודמות: הרשעה אחת היא בעבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית, היזק לרכוש במזיד ואיומים, בגין נדון הנאשם בשנת 2009 לעונש מאסר מותנה, צו של"צ ופיצוי. ההרשעה השנייה היא מבית-דין צבאי בגין עבירה של היעדרות מן השירות שלא ברשות. בנוסף, לחובת הנאשם רישום קודם של אי-הרשעה בעבירות של גניבה, זיוף וקבלת דבר במרמה, בגין נדון הנאשם לצו מבחן ולצו של"צ. בלא להקל ראש בכל אלה, אין לומר כי מדובר בעבר פלילי מכביד במיוחד. גם גיליון ההרשעות התעבורתיות הקודמות של הנאשם אינו מן החמורים. כמו-כן, נתתי דעתי לכך שהעבירה האחרונה בגינה הורשע הנאשם בוצעה בשנת 2007. יתרה מזאת, ובכך העיקר בעיניי; ניכר כי כיום הנאשם עושה מאמצים כנים לצעוד במסלול חיים נורמטיבי. במהלך ניהול ההליך המשפטי כנגד הנאשם, הוא החל לראשונה בחייו בדרך טיפולית-שיקומית. הנאשם, שהינו איש משפחה ואב לשלושה ילדים קטנים, פנה ביוזמתו למכון הירושלמי לטיפול בהתמכרויות במטרה להתמודד עם התמכרותו לסמים, תוך הבעת נכונות לניהול אורח חיים תקין ויציב. מתסקיריו של שירות המבחן עולה כי הנאשם משתף פעולה עם ההליך הטיפולי, מוסר כיום בדיקות שתן נקיות, ומגייס כוחות לשינוי ולשיקום אורחות חייו, תוך הבעת אחריות למשפחתו ולפרנסתה. הנאשם אף הביע נכונות להשתלב בתכנית ייעודית לסיוע ושיקום כלכלי ותעסוקתי במסגרת שירות המבחן. אני סבורה כי יש ליתן משקל נכבד למאמציו של הנאשם, הן בשים לב לנסיבות חייו הייחודיות ולקשיים יוצאי-הדופן עמם נאלץ להתמודד מגיל צעיר כמפורט בתסקירי שירות המבחן; והן בשים לב לכך שכיום הנאשם הינו איש משפחה ומפרנס יחיד לילדיו.

בהתחשב במשקלם המצטבר של מכלול השיקולים לקולא, לרבות נסיבותיו האישיות הייחודיות של הנאשם וההליך הטיפולי בו הוא נוטל חלק מיוזמתו; ובהתחשב בהמלצת שירות המבחן; אני סבורה כי מתקיימת הצדקה בהתאם לסעיף 40ד(א) לחוק העונשין, לסטות באופן חריג ממתחם העונש ההולם לקולא תוך מתן הבכורה לשיקולי השיקום, ולאמץ את המלצות שירות המבחן לעניין העונש. אעיר כי לצד צו מבחן, צו של"צ ועונשים מותנים, ראיתי להוסיף קנס כספי. עם זאת, נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם ונסיבותיו המשפחתיות, שיעור הקנס לא יהיה גבוה.

יש לקוות כי הנאשם ינצל את ההזדמנות הניתנת לו כעת, כדי להתמיד במסלול השיקומי ולדבוק בדרך הישר. אם לא יעשה כן - אגזור את דינו של הנאשם מחדש, והוא עלול להיות צפוי לעונש הכולל רכיב של מאסר בפועל כמבואר בפסקה 17 לעיל (הדברים הוסברו לנאשם באולם).

סוף דבר

19. נוכח מכלול הטעמים האמורים, אני רואה לגזור על הנאשם כדלקמן:

- א. הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 300 שעות על-פי התוכנית המוצעת בתסקיר שירות המבחן. שירות המבחן יפקח על עבודת הנאשם ויהיה רשאי לשנות את מקום ההשמה במידת הצורך, ללא צו שיפוטי נוסף.
מובהר לנאשם כי עליו לשתף פעולה עם שירות המבחן וכי עליו לבצע את השל"צ, שאם לא כן- אדון בעניינו מחדש.
- ב. הנאשם יהיה נתון לפיקוח קצין מבחן למשך שנה מהיום, וישתתף בכל תכנית טיפולית שתוצא לו.
הנאשם מוזהר כי אם יפר את תנאי המבחן, תימסר הודעה על כך לבית-המשפט, אשר מוסמך לקיים דיון מחודש בגזר-הדין.
- ג. מאסר על-תנאי של שלושה חודשים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה לפי סעיף 338(א)(3) לחוק העונשין.
- ד. מאסר על-תנאי של חודשיים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת סמים, לרבות עבירה של החזקה או שימוש בסמים לצריכה עצמית.
- ה. מאסר על-תנאי של שלושה חודשים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה או נהיגה ללא רישיון.

ו. פסילת רישיון נהיגה ל- 10 חודשים, אם תוך שלוש שנים מהיום יעבור הנאשם עבירה של נהיגה בפסילה או נהיגה ללא רישיון.

ז. קנס בסך 1,000 ₪ או 10 ימי מאסר תחתיו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים, שווים ורציפים החל מיום 15.5.2015 ובכל 15 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ח. ככל שנתפסו סמים, יש להשמידם.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ח אדר תשע"ה, 19 מרץ 2015, במעמד הצדדים.